



अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३८ / अंक : १५ / २०७७ कातिक २१ गते शुक्रबार / 6 Nov., 2020 / मूल्य रु. १०/-

भारतीय सेनाध्यक्षलाई नेपाली सेनाको मानार्थ महारथी

काठमाडौं। नेपालको दुईदिने भ्रमणमा रहेका भारतीय सेनाध्यक्ष मनोज मुकुर्द नरवणे बिहीबारदेखि नेपाली सेनाको मानार्थ महारथी बनेका छन्। जगीभडाको अभिलेखअनुसार भारतीय सेनाध्यक्ष नरवणे नेपाली सेनाको मानार्थ महारथीको सम्मान पाउने १८ औ व्यक्ति हुनेछन्।

बुधबार काठमाडौं आइपुरेगे नरवणेले विभिन्न ऐतिहासिक सम्पदा र पशुपतिनाथको दर्शन गरे। यसक्रममा उनी नेपाली ढाकालोपीमा समेत सजिए। भ्रमणको दोस्रो दिन बिहीबार उनले शीतलनिवासमा राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीबाट नेपाली सेनाको मानार्थ महारथीको सम्मान ग्रहण गर्ने कार्यसूची छ।

नेपाली सेनाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार सन् १९५० देखि एकअर्काको देशमा मानार्थ सेना प्रमुखको सम्मान दिने

>>> बाँकी ८ पेजमा

हालीलाई www.abhiyanonline.com ला पाइ पढ्न सकिन्छ।

झण्डै दुई तिहाई मत घाँडो

काठमाडौं। गएको निर्वाचनमा तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र एकीकरण भएकै कारण उनीहरूले संघीय संसदमा झण्डै दुई तिहाई मत पाएका हुन्। सात प्रदेश मध्येका ६ वटा प्रदेशमा समेत नेकपाकै बहुमतको सरकार रहेको छ। संघीय सरकार र प्रदेश सरकार एउटै पार्टीको भएपछि काम गर्न सहज हुनुपर्ने थियो। तर एकीकरणको बेला पार्टीगत निर्णय नगरी पार्टीका दुई अध्यक्षहरू नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी ओली र माओवादीका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालबीचमा मात्र सहमति गरेर पार्टी एकीकरण गरिएको हुनाले सत्ताधारी दलभित्र अहिले द्वन्द्व देखिएको हो। पार्टीगत स्वार्थ भन्दा व्यक्तिगत स्वार्थलाई ध्यानमा राखेर दुई अध्यक्षहरू चल्न थालेका हुनाले बाहिरी रूपमा नेपाल >>> बाँकी ८ पेजमा

नेकपाभित्रको रडाको, कसले लडाको ?

काठमाडौं। भारतको शक्तिशाली रजा का प्रमुख आँदो चर्को नेकपाभित्रको बाफाबाभ भारतकै स्थल सेनाध्यक्ष आउँदा र स्वदेश पिर्ता हुँदा समेत कायमै रह्यो। यही बेलामा प्रधानमन्त्रीले म राजीनामा दिन्न, मुकुल बर्बाद हुँच भन्नुपर्यो। अर्थात झण्डै दुई तिहाईको सरकार साझै कमजोर रितिमा पुनाइयो। यसको अर्थ भारतलाई लाभ दिन यही मौका पारेर सरकारमाथि राजीनामा दिनसमेत दबाब बढेको रहेछ।

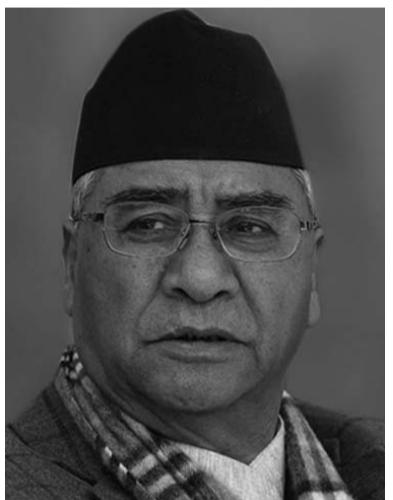
नेकपाको नेतृत्वमा सरकार छ, सरकारलाई काम >>> बाँकी ८ पेजमा

दुवै पार्टी एकीकरण भएपश्चात् पनि गुटगत भागवण्डा खोजनु बै कारक



कांग्रेस पनि आन्तरिक द्वन्द्वकै शिकार

काठमाडौं। संघीय संसदको प्रमुख विपक्षी दल नेपाली कांग्रेसको १५ औ महाधिवेशन आँदो फायून महिनामा गर्ने निर्णय भएपश्चात् कांग्रेस समेत आन्तरिक द्वन्द्वमा फसेको छ। सभापति शेरबहादुर देउवा र पार्टीका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेलबीचमा सहमति हुन नसकेकै कारण कांग्रेस द्वन्द्वमा फर्दै गएको छ। केन्द्रीय नेतृत्व चयन समेतलाई प्रभाव पार्ने क्रियाशिल सदस्यता वितरणको विषयले नै कांग्रेस आन्तरिक द्वन्द्वमा फसेको हो। पार्टीका वरिष्ठ नेता पौडेल पक्षले सभापति देउवाले आफ्नो उमेदवारीलाई बलियो बनाउने गरी सदस्यता वितरणमा विधान र प्रक्रिया मिच्छ थालेको भन्दै पौडेल पक्षले महाधिवेशनको निष्पक्षतामाथि नै प्रश्न उठाइरहेको छ। सभापति देउवाको निर्णय



विरुद्ध पौडेल पक्षले असोज १ गते पार्टीको केन्द्रीय कार्यालयमा एक ज्ञापनपत्र दर्ता गराएकोमा त्यसमा पनि सदस्यता वितरणलाई नै मुख्य विषयमा समेतो छ। कांग्रेसमा हाल ४ लाख ७० हजार सदस्य रहेको र आँदो महाधिवेशनलाई ध्यानमा राखेर त्यतिमै संख्यामा नयाँ सदस्यता वितरण गर्ने निर्णय पहिला नै गरिएको छ। नयाँ निर्णयानुसार कार्य भएमा अब कांग्रेसको सदस्य करिब ९ लाख ५० हजार पुग्ने भएको छ।

क्रियाशिल सदस्यता पालिका तहमा, क्षेत्रीय प्रतिनिधि चयन गर्ने मतदाता हुने कांग्रेसको विधानमा उल्लेख छ। उनीहरूलाई चयन हुने महाधिवेशन प्रतिनिधिहरूले केन्द्रमा पदाधिकारी सहित केन्द्रीय सदस्यहरू निर्वाचित गर्ने भएकाले >>> बाँकी ८ पेजमा

अध्यक्ष दाहालकै कारण पार्टीमा समस्या: पोखरेल

काठमाडौं। सत्ताधारी दल नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीका दुई अध्यक्ष केपी ओली र पुष्पकमल दाहाल बीचको द्वन्द्वले गर्दा पार्टीको पूर्ण आकार लिन नपाउँदै पार्टी विजानको अवस्थामा पुगेको छ। नेकपाका अन्य नेताहरूले आ आफ्नो पक्षको पक्षपाणी गरिएको छ। पार्टीका महासचिव एवं अधिमन्त्री विष्णु पौडेलले समाजिक सञ्जाल मार्फत पार्टी विभाजनको अवस्थामा पुगेको जानकारी गत आइतबार सार्वजनिक गरेपछि अन्य नेताहरूले समेत आ आफ्नो धारणा सार्वजनिक



गर्दै आएका छन्। त्यसै क्रममा उपप्रधान इश्वर पोखरेलले पुष्पकमल दाहालकै कारण पार्टीमा समस्या आएको बताएका छन्। पोखरेलको अनुसार अध्यक्ष दाहालले बालुवाना अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्रीसँग एक खालको सहमति गर्ने र खुमलटार र भैसेपार्टीमा पुगेर गुटको भेला गरेर सहमति विपतिर अर्को काम गर्ने प्रृतिका कारण नै पार्टी आदायारो रितिमा पुगेको पोखरेलको भानाई छ। सोमवार (१७ गते) न्यूज एजेन्सी >>> बाँकी ८ पेजमा

हिम्मत भए ओलीलाई संसदीय दलबाट हटाए भैहाल्यो नि !

काठमाडौं। सत्ताधारी दल नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीभित्रको विवाद चयन उत्कर्षमा पुगेको छ। पार्टीका दुई अध्यक्षहरू मिल नसकेकै कारण पार्टीभित्रको आन्तरिक द्वन्द्वले चयन उत्कर्षको रूप लिएको छ। दुई अध्यक्षहरूलाई मिलाएर एकै ठाउँमा राख्नुपर्यो पार्टीका वरिष्ठ नेताहरूले पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओलीमाथि प्रहर गर्न थालेपछि त्यसको प्रतिकार गर्न ओली पक्षीय नेताहरू सक्रिय भएका छन्। पार्टीका कार्यकारी अध्यक्ष समेत रहेका पुष्पकमल दाहाललाई तत्काल प्रधानमन्त्री बन्ने भूत सवार भएपछि उनले पूर्व एमालेका नेताहरूलाई भागवण्डा बाँडै आएका छन्। प्रधानमन्त्रीलाई हटाउने हो भने दाहाल पक्षले बाहिरी रूपमा लफडा गर्नुभन्दा संसदीय दलमा बहुमत पुऱ्याएर संसदीय दलको नेताबाट हटाउन सक्ने प्रावधान रहेको छ। पार्टीको बहुमतबाट निर्णय गराएर प्रधानमन्त्रीलाई हटाउन खोजेपनि संविधान



अनुसार संविधानले पार्टीलाई नचिन्ने भएकाले हटाउन सकिने अवस्था देखिँदैन कि त प्रधानमन्त्री ओलीलाई पार्टीबाट हटाउने हिम्मत गर्न सक्नुपर्दछ। पार्टीको साधारण सदस्यबाट समेत हटाएर उनीहरूलाई गरेको खण्डमा मात्र उनी हटन सक्छन्। अस्तिमात्र प्रधानमन्त्री ओलीले कार्यक्रममा आपूर्ते कुनै अर्थ देखिँदैन।

पार्टीका कार्यकारी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले पूर्व एमालेभित्रका गुट र उपगुटहस्त्रिय खेल्ले गरेको र व्यक्तिगत स्वार्थका लागि कहिले ओलीसँग मिलेर आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्ने गरेको र कहिले माधव नेपालसँग मिलेर आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्ने गरेको हुनाले पार्टीमा समस्या देखिएको हो। दाहाल पार्टी अध्यक्ष हुँदा माओवादीमा एकीकृत नेकपाले आउँदो वैत्रेय चैत्र भैहाल्यो नि।

>>> बाँकी ८ पेजमा

जनयुद्धले ल्याएको परिवर्तन यही हो ?

काठमाडौं। जनयुद्धसमेत मिसिएर गरिएको जनआन्दोलनले नेताजिति सबैको उद्धार भयो, सबै करोडपति, अर्वपति बन्ने सफल भए। तर त्यही पार्टी बोक्ने, त्यही पार्टीलाई मतदान गरेर सत्तामा पुऱ्याजने जनताको रिति दयीय बन्नै गएको छ। कमजोर मुलुक अफ कमजोर बनेको छ। परिवर्तनले ल्याउने नयाँ रूपान्तरण हो। सडकछापेलाई महलपति बनाइदियो, यही हो लोकतन्त्रले ल्याएको रूपान्तरण? जनताको जीवनस्तर उकास्ने कि, देशलाई समृद्धिको बाटोमा लगाउने कि? देशका लागि लडेको भन्नेहरूले जनतालाई बिसिएर, देशलाई बिसिएर। अब अर्को परिवर्तन नगर्न हो भने देश र जनता यसैगरी मरिहनेन्छ, नेताहरू सेठबाट महासेठ बन्नेछन् खक जनताले सोच्चेबला आयो।

Black Day : Kashmiris' struggle for freedom continues

Mr Kabir

The people of Jammu and Kashmir, living on both sides of the Line of Control (LoC) and rest of the world are observing October 27 as the Black Day to mark strong protest and indignation against the forced and unlawful occupation of Jammu and Kashmir for the last 73 years since 1947. But, Kashmir dispute is still alive due to perennial struggle of the Kashmiri people.

During the partition of the subcontinent, the people of the state of Jammu and Kashmir (J&K) which comprised Muslim majority decided to join Pakistan according to the British formula.

In this regard, the historical resolution was unanimously passed on 19th July, 1947 by the All Jammu and Kashmir Muslim Conference in Abi Guzar, Srinagar. It decided to merge Kashmir with Pakistan, considering the geographical proximity—majority of Muslim population (77%), language and cultural relations of Jammu and Kashmir.

While, since 1989, Kashmiris have already been enduring various forms of state terrorism such as tortures, kidnappings, rapes and massacre, no Indian soldier has ever been taken to task for these heinous crimes. Hence, since the military lockdown started, Indian forces have intensified the employment of these brutal tactics. Almost, 100,000 Kashmiris have died in the past 30 years.

But, Dogra Raja, Sir Hari Singh, a Hindu who was ruling

over the J&K in collusion with the Indian Prime Minister Jawaharlal Nehru and Governor General Lord Mountbatten joined India.

The design to forcibly wrest Kashmir began to unfold on August 16, 1947, with the announcement of the Radcliffe Boundary Award. It gave the Gurdaspur District—a majority Muslim area to India to provide a land route to the Indian armed forces to move into the state of J&K.

There was a rebellion in the state forces, which revolted against the Maharaja and were joined by Pathan tribesmen. Lord Mountbatten ordered armed forces to land in Srinagar.

Indian forces invaded Srinagar on October, 27 1947 and forcibly occupied the J&K in utter violation of the partition plan and against the wishes of the Kashmiri people.

When Pakistan responded militarily, on December 31, 1947, India made an appeal to the UN Security Council to intervene and a ceasefire ultimately came into effect on January 01, 1949, following UN resolutions calling for a plebiscite in Kashmir.

Particularly, the Security Council adopted resolution 47 (1948) of 21 April 1948, which promised a plebiscite under UN auspices to enable the people of Jammu and Kashmir to determine whether they wish to join Pakistan or India. On February 5, 1964, India backed out of its promise of holding plebiscite. Instead, Indian Parliament declared Kashmir—an integral part of the Indian union.

It is notable that August 5, 2019 was the blackest day of

Indian so-called democracy when its Parliament revoked articles 35A and 370 of the Constitution, which gave a special status to the disputed territory of the J&K. The act split the J&K into two territories to be ruled directly from New Delhi. Thus, India's fanatic Prime Minister Narendra Modi's government led by extremist ruling party BJP unilaterally annexed the Indian Occupied Kashmir (IOK) to turn Muslim majority into minority.

Now, more than 14 months have been passed. But, Indian strict military lockdown in the Illegally Occupied Jammu and Kashmir (IOJK) continues unabated.

Despite the deployment of more than 900,000 military troops in the IOJK, who have martyred tens of thousands of Kashmiris, including women and children through brutal tactics like fake encounters, closure of mosques, shortage of food, medicines for the patients and coronavirus-affected persons. Yet, Kashmiri freedom fighters continue war of liberation.

Besides, Indian prejudiced rulers' various other measures such as issuance of domicile certificates to more than 430,000 non-Kashmiris, blaming Indian Muslims for spreading of coronavirus in India and IOJK show Indian anti-Muslim campaign.

However, New Delhi has openly violated the laws which include UNSC resolutions on Kashmir, article 42 of the Hague regulations 1907, common article 2 of the Geneva conventions (GC), article 42-56 Geneva

convention-IV and customary international law. In this regard, Article 55 & 56 of the GC IV states that the occupying power must ensure sufficient hygiene and public health standards, as well as the provision of food and medical care to the population under occupation. Owing to military clampdown in the Indian Occupied Kashmir (IOK)—in order to conceal India's state terrorism, Kashmir has been cut off from rest of the world. But, under these adverse circumstances, Kashmiris are still violating the lockdown by protesting against Indian illegal occupations.

Notably, Modi-regime has also increased gangs of RSS-BJP volunteers permanently stationed in the occupied Kashmir.

While, since 1989, Kashmiris have already been enduring various forms of state terrorism such as tortures, kidnappings, rapes and massacre, no Indian soldier has ever been taken to task for these heinous crimes. Hence, since the military lockdown started, Indian forces have intensified the employment of these brutal tactics. Almost, 100,000 Kashmiris have died in the past 30 years.

It is mentionable that Western media, human rights groups such as Human Rights Watch, Amnesty International etc. and leaders of various countries and UNO have repeatedly condemned Indian illegal measures and human rights violations which keep on going in the IOK.

In this respect, a year after India abrogated the special status of Jammu and Kashmir,

UN human rights experts on August 4, 2020 called on India and the international community to take urgent action to address the “alarming” human rights situation in (IOK) Jammu and Kashmir—to investigate all cases of human rights violations, including extrajudicial killings, enforced disappearances, torture and arbitrary detentions.”

In this context, Amnesty International said on September 29, this year that it is “stopping its work in India because the government has frozen its bank accounts on September 10 for highlighting rights violations in Jammu and Kashmir and riots in Delhi in recent days and the government had sought to punish it for that.”

In the recent past, the UNSC in its meetings has thrice reiterated that the Kashmir issue requires to be settled in accordance with the principles of the UN charter and the related Security Council resolutions, as the world has refused to believe in the Indian story that its actions regarding IOJK are its internal matter.

Nevertheless, Kashmiris living on both sides of the LoC and their brethren in Pakistan, including almost all over the world observe today (27th of October) as a Black Day to protest against Indian illegal occupation of the Kashmir.

In this connection, conferences and demonstrations are likely to be held in various major cities of the World as people will protest against India, while reminding the international community of the rights of self-determination of the Kashmiris as recognized by the UNO-related resolutions.

Modi-led Terrorism against Muslims on ‘International Radar’

M Kabir

In his book, “Politics Among Nations”, renowned thinker, Hans J. Morgenthau opined that the external policy of a country should be moulded in accordance “with the exigencies and circumstances of time and place”, otherwise, there will be “failure of the foreign policy.” But, without bothering for the reaction of the international community, Indian extremist Prime Minister Narendra Modi—the leader of the ruling party BJP has continued sponsoring terrorism against the religious minorities especially Muslims. In the recent past, while addressing the Nation and the Indian Parliament about the tensions with minorities in India in passing CAA, Prime Minister Modi said: “In India, live like Indian Hindu. Any minority, from anywhere, if they want to live in India, to work and eat in India, they should speak an Indian language like Hindi, Gujarati, Punjabi, Bengali any South Indian language and should respect the Indian laws. If they prefer Sharia Law, and live the life of Muslim’s then we advise them to go to those places where that’s the state law...India does not need Muslim minorities. Such minorities need India, and we will not grant them special privileges, or try to change our laws to fit their desires, no matter how loud they yell “discrimination”. We will not tolerate disrespect of our Vedic Hindu Sanatan culture...The Indian customs and traditions are not compatible with the lack of culture or the primitive ways of Sharia Law and Muslims....When this honorable legislative body thinks of creating new laws, it should have

in mind the Indian national interest first, observing that the Muslims minorities are not Indians.”

Premier Modi had got a landslide victory in the Indian elections of 2014 and 2019 on the basis of anti-Muslim and anti-Pakistan slogans. Therefore, since Modi came to power, he has been implementing anti-Muslim and anti-Pakistan agenda. Besides persecution of Indian Muslims, Modi has also accelerated war-hysteria against Pakistan and instructed Indian forces to continue shelling across the Line of Control (LoC) and Working Boundary, which have killed many innocent civilians inside Pakistani side of Kashmir and other nearby villages.

In fact, Modi is promoting religious fanaticism and the ideology of Hindutva (Hindu nationalism) which is the genesis of Hindu terrorism particularly against Muslims. In this respect, in its recently released annual report, the United States Commission on International Religious Freedom (USCIRF) recommended that the State Department should designate India as Country of Particular Concern—pushed for imposing targeted sanctions on Indian government agencies and officials responsible for severe violations of religious freedom by freezing those individuals' assets and/or barring their entry into the US under human rights-related financial and visa authorities. The USCIRF report said: “In December 2019, parliament passed the CAA...for non-Muslim migrants already in India from Afghanistan, Bangladesh, and Pakistan by treating them as refugees fleeing religious persecution...The CAA...in conjunction with NRC...

is a goal outlined in the BJP's manifesto...this potentially exposes millions of Muslims to detention, deportation and statelessness...cow protection had been promoted by the BJP and the RSS...Lynch mobs, often organised over social media, have attacked minorities—including Muslims, Christians, and Dalits...Since the BJP came to power in 2014, there have been over 100 attacks...often with the police's complicity, Hindutva groups also conduct campaigns of harassment, social exclusion and violence against religious minorities...in August last year, India stripped the Muslim-majority occupied Jammu and Kashmir of its autonomy and imposed security measures, including restricting freedom of movement and assembly, cutting Internet and phone access, and arresting Kashmiri leaders, including religious leaders”.

It is notable that under the guise of coronavirus, Indian rulers have been imposing various kinds of restrictions on the Muslims. Modi's government and the health ministry claimed that Muslims are spreading this virus. Hindu extremists have set off a series of assaults against Muslims across the country. In this context, Western media reported: “Indian authorities had linked cases of COVID-19 to Tablighi Jamaat had held its annual conference in Delhi in early March. Muslims have been beaten up, nearly lynched, run out of their neighborhoods, or attacked in mosques...Hindu extremists are scapegoating the country's entire Muslim population for deliberately spreading the virus through “corona jihad, Indian hospitals segregate Muslim and Hindu coronavirus patients...In

what many are calling a case of “apartheid” during a global pandemic...made separate wards for Hindu and Muslim patients. It is a decision of the government”.

The reality is that under the guise of COVID-19, India fanatic entities are pushing Indian Muslims out of informal sector jobs. Muslims are facing a new form of concerted, deliberate economic marginalisation through blatant lies linking the community to the virus. Muslims are being shut out of the formal sector; many Muslims depend on the informal sector and self-employment for their livelihood. These zealots are instructing the Hindus not to buy anything from Muslims' shops.

In this connection, the Gulf News wrote: “India's carefully cultivated Gulf policy has been at risk of unraveling over the past fortnight, with the OIC, the Kuwaiti government, a UAE royal princess, and the Arab intelligentsia decrying hate speeches by Indian nationals accusing the Tablighi Jamaat of deliberately exacerbating the coronavirus pandemic as well as a crude tweet by a BJP MP on the sexual impulses of Arab women...it seems that the warnings of the Indian mission have fallen on deaf ears as the list of Indian ex-pats facing action over vile Islamophobic remarks on social media keeps getting longer. At least three more have been suspended after their offensive posts were brought to the attention of employers by social media users.

The men join nearly half a dozen hate-mongers who have similarly landed in trouble in recent weeks”. In this regard, Al Jazeera wrote: “Did those who commit crimes

against Muslims in India...think that Muslims will remain silent and do not move politically, legally and economically against them? a statement by the general secretariat of the Kuwait Council of Ministers said...people in the Gulf countries felt outraged over the way Indian Muslims were being blamed for the coronavirus pandemic...the assault by the RSS—the BJP's parent body—on Muslims is unacceptable and have labelled it a “terrorist” group that should be banned in the Gulf...Kuwait has appealed to the OIC to intervene in India to tackle anti-Muslim sentiment in the country”.

Meanwhile, taking cognizance of Modi-led religious discriminatory policies, the White House has unfollowed Premier Modi on Twitter sending the micro-blogging site into a frenzy over a possible souring of ties between the world leaders. It also unfollowed the Twitter handle of Indian President Ram Nath Kovind, the Prime Minister's office, as well as, the Indian embassy in the US. And regarding the spread of COVID-19, WHO head of emergencies, Dr. Michael Ryan repeatedly said that “we are assured that this virus is natural in origin.”

Notably, COVID-19 which has affected the entire world does not see race and religion, or borders before targeting any country. But, it is regrettable that in the pretext of coronavirus, Modi-led terrorist outfits BJP, VHP and RSS are leading Hindutva supremacists against Muslims in the occupied Kashmir and across India. In fact, it is a primary part of Modi's belief system to persecute the Indian Muslims. Nonetheless, Modi-led terrorism against the Muslims is, now, on ‘international radar’.

लोकले बाँचन नपाउने यो कस्तो लोकतन्त्र ?



• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

देश जलिसक्यो, निरो भाइलिन बजाएर लीन थिए भन्ने कथा पढेका हामी जनता मरिसके लोकतन्त्रका नेताहरु लोकतन्त्रको बाजा बजाएर लुटिरहेका देखिरहेका छौं। यी कस्ता लोक नेता हुन्, जो लोक मरिरहदा तिनको नाना, खाना र छानाका लागि अलिकति पनि चिन्ता गर्दैनन्।

१ सय ४ वर्ष राणा शासन चल्यो, हुक्म प्रमाणी, फर्मानमा चलेको त्यो शासन भन्दा गए गुज्रेको शासन नेपालको वर्तमान हो। २००७ सालमा प्रजातन्त्र आयो, २०४६ सालमा जनता नागरिक भए भनियो, २०७७ सालमा आइपुग्दा पनि जनता मालिकका हलिया, करिया, दासभन्दा भिन्न छैनन्। नागरिक भएका प्रति पद्धति, प्रजातन्त्रवादीहरूले उत्तरदायित्व लिनुपर्ने हो, सबै पन्छिएका कारण नेपाल लथालिङ्ग देशको भताभुङ्ग चालाको रितिमा पुर्यो।

नेपालमा जे छ, नेतातन्त्र छ, संविधान छैन, संवेदनिक शासन पनि छैन, राणा शासनमा धीर शमशेरका ७७ भाइको रोलक्रम बाँधेको र तिनले लुटेजस्तो राजनीतिक दलहरूले गरीव नेपाल र नेपालीलाई रातदिन लुटिरहेका

छन्। वीरबिराङ्गनाको देशमा एकजना साइरसजस्ता वीर पनि निस्किएनन्।

भारत वर्षमा राजा साइरस थिए। आफ्ना अमीरहरूले सधै जनता खुशहाल छन्, राज्य सुरक्षित छ भनेको सुन्न अभ्यस्त राजालाई एकदिन जनताले कुनै माध्यमबाट जनता दुःखी भएको र अमीरहरूले जनतामाथि, राज्यमाथि अन्याय गरेको गुनासो सुनायो। यसपछि राजा चिकित परे र चलाखीपूर्ण चाल निकाले। उनले आफैन सूचना सञ्जाल निर्माण गरे। अमीरहरूले निर्णय गर्नु अघि नै, अमीरहरूले जाहेरी गर्नु अघि नै राजाले जनतासँग सम्बन्धित कार्यहरूबाट निर्वशन दिन थाले। भ्रष्टाचार हुन लागेकोमा कुरा राजा साईरसले पहिले नै अमीरहरूलाई खबरदार गर्न थाले। दरवारमा आरामसँग बसेका राजाले कसैलाई भेटेको देखिदैनयो, तर राज्यप्रशासनका सबै हालखबरबाट राजा जानकार हुन्थे। देश लुद्धेहरूलाई बुधिमानी पूर्वक तह लगाउन सफलता हासिल गरे।

राणा शासन। एकदिन राजा त्रिभुवन खोपीबाट निस्केको मौका छापेर एकजना प्रजाले गुहार सरकार भन्ने- खान पाइन सरकार। राणा शासन विरुद्धको उजुरी जो कसैको बसको कुरा थिएन। तर उसले गन्यो। राजा त्रिभुवनले श्री ३ तिर हेँदै हुक्म भएछ- यिनीहरू दूधभात पनि खान पाउँदैनन्? हामी हेँहौं भन्दै श्री ३ महाराजको मुख रातो भएको थियो रे।

त्यसपछि स्वयं राजाबाट शहीद धर्मभक्तसँग सम्पर्क गरिबक्स्यो, टक्कप्रसाद आचार्य लगायतकाहरूसँग सम्पर्क गाँसिबक्स्यो। राजाको निगाह राणा शासनको अत्याचारमाथि थियो र राजाको ध्यान जनतालाई राणा शासनबाट मुक्ति दिलाउने थियो। ००७ सालको राणा शासनको अन्त्य राजा र जनताको संयुक्त प्रयासबाट संभव थयो।

प्रजातन्त्र आयो, जनताले नागरिकको हक पाएनन्। त्यसपछि आजसम्मका कुनै पनि प्रधानमन्त्रीले देश र दुनियाँका नाममा सत्ता संचालन त गरे, राजालाई

सही सूचना दिएर गलत प्रबृतिलाई रोक्ने साहस गर्न सकेनन्। ०४६ सालपाइका कृष्णप्रसाद भट्टराई, गिरिजाप्रसाद काइलाला, शेरवहादुर देउवा, लोकन्देबहादुर चन्द र सूर्यबहादुर थापाका शासनकाल भ्रष्टाचार हेर्दा घाम जतिकै छर्लङ्ग नाड्डो तर यिनीहरूले लक्ष्य के हो, कहाँ पुनर र के गर्न यिनीहरू प्रधानमन्त्री बने भन्ने सम्बन्धमा साहित्यकार भैरव अर्यालको जय भुँडी निवन्धनस्तै शैलीका देखिए। ०६३ सालपाइका क्रान्तिकारीदेखिए

व्यवस्थालाई यी नेताहरू उत्तम भन्छन्। जबकि आमनागरिक आधारभूत मानवीय आवश्यकताबाट समेत बन्चित छन्। यस्तो व्यवस्था कसरी उत्तम हुनसक्छ? ती नेताहरूलाई मात्र थाहा छ।

नेपाली नेताहरू हरेकका दुईवटा अनुहार छन्, हरेकका दुई दुई वटा अनेक जिबाहरू छन्। मुख्यमण्डो नमिरेको र मौसम अनुसार ट्युनिक नफेने नेता, बुधिजीवी सिला खोजुपर्छ। यही कारण नेपाल कमजोर छ, नेपाल कमजोर भएका

नपाएर अस्पतालको ढोकामा मरेका छन्। योभन्दा दयनीय शासन अरु के हुनसक्छ। नेताहरू भन्छन्- यो लोकतन्त्र हो। लोकले बाँचन नपाउने यो कस्तो लोकतन्त्र हो?

लोकतन्त्रमा त जनआवाज सुनिनु पर्ने हो, जनअपेक्षालाई राजनीतिक पार्टीहरूले पूरा गर्ने प्रयत्न गर्नुपर्ने हो। जनइच्छा के छ भनेर मूल मुद्दा बनाउन कुनै पार्टी तथार छैनन्। नेतातन्त्रबाट देश र जनतामात्र होइन, यो पद्धति नै पीडित बनेको छ। नेतातन्त्रकै कारण संविधानले नोज डाङ्गम गरिसक्यो। यस्तो दुर्घटनाग्रस्त संविधान र लूटतन्त्र बोकेर राष्ट्र कठिनिन चलन सक्छ?

असन्तुष्टि सडकमा पोखिन थालेका छन्। नदीहरू जनताको आसु बनेर बगेका छन्। आवाजहरू आक्रोश बनेर निस्किरहेका छन्। जनबाटी आयो भने के होला? भन्ने भय कुनै पनि नेतामा देखिदैन। उनीहरूको चासो भनेको सत्ता, सम्पति र शक्तिमात्र हो। जनताको विश्वास नभएका सत्ता, सम्पति र शक्ति बालुवाकोट महलजस्तो हो, जुन कुनै पनि बेला छरपस्त हुनसक्छ भन्ने हेका कसैमा देखिदैन। यही नै डरलाग्दो विषय बन्दै गएको छ।

प्रायतलाई कालरात्री भन्नेहरू सम्पन्न त भए, सम्पन्नता र सुखो उज्यालो फिल्कासम्म नागरिकलाई दिन सकेनन्।

मान्छेले मान्छे भेटन नहुने, बोल्या भाइरस सर्ने, मुख छोपेर र दूरी कायम गरेर हिड्नुपर्ने भययुक्त समय आएको छ। यो प्रकोपबाट सामुहिक रूपमा बच्ने र बचाउनु पर्ने दायित्वबाट समेत यो पद्धति र पद्धति चलाउने ठेकेदार नेता, पार्टीहरू पन्छिएका छन्। आमनागरिक भुस्याह कुकुर होइनन्, यी सार्वभौमिकि सम्पन्न छन्, यिनले आफूमाथिको एक एक अन्याय सँचार राखेका छन्, बेला त्यसको जाँच भन्ने नेपालमा अर्को सुनामी आउने दिन अव टाढा देखिदैन।

»» बाँकी ६ पेजमा



तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको मित्र बाहिर राख रोटी मै बीचमा स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पून: प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिङ्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दुर्क छन्होस



साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पद्धत्यौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यूँदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सरिक्यो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भरर एकै पटक मर्न सकौ।

अभियान

साप्ताहिक

सम्पादकीय

गरिबका लागि पैसा छैन
ठुलावडालाई करोडौं खर्च

सत्ताधारी दलभित्रको आन्तरिक दृढ़द्वको मारमा नेपाली जनता पर्न थालेका छन्। एकातिर जनता कोरोना भाइरसले गर्दा पिडित भड्हरहेका छन् भने अर्कातिर सत्ताधारी दलभित्रको आन्तरिक दृढ़द्वे गर्दा जनताले पाउनुपर्ने आवश्यकीय सेवा सुविधाहरू समेत पाउन सकिरहेका छैन्। कोरोना संक्रमितहरूको संख्या दिनप्रतिदिन बढिरहेको छ। निधन हुनेहरूको संख्या समेत बढिरहेपनि सरकारले भने कोरोनाको परीक्षण र उपचार जनतालाई तै गर भनेर फरमान जारी गरेको छ। दौसौ अधिक प्रधानमन्त्री कोरी ओलीले कोरोना पीडितले उपचार र परीक्षण गराउन सविन भनेर स्वघोषणा गर्नेको मात्र राज्यले तिशुल्क उपचार गर्न घोषणा गरेका थिए। तर कोरोना पोजेटिभ देखिएका बागमति प्रदेशका मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेल र उनकी श्रीमतीलाई उनीहरूको निवास हेटौडाबाट सरकारी पैसामा हैलिकोप्टरबाट काठमाडौं ल्याइयो। के मुख्यमन्त्री पौडेल र उनकी श्रीमतीले हामी उपचार गराउन सबैदैनी भनेर स्वघोषणा गुरुभाएको थियो त ? ल ठीक छ एक छिन्लाई मानीं पौडेल त मुख्यमन्त्री रहे उनकी श्रीमतीको पद चाहिँ के नि ? पदमा पुग्ने वित्तिकै श्रीमती र छोराछोरीहरूको पनि राज्यको दुक्तीबाट उपचार गराउन पाउने ? गरिब जनताले परीक्षण र उपचार गराउन नसकेर ज्यान गुमाईरहेका छन्। उनीहरूलाई उपचार र परीक्षण गराउन सविन भनेर स्वघोषणा गर भनिरहेको छ सरकार। त्यसैगरी सामान्य अवस्थामा रहेका र कोरोना पोजेटिभ देखिएका काठमाडौं महानगरका प्रमुख विद्यासुन्दर शाक्यले पाँचतारे होटललाई तै अस्पताल बनाएका थिए के उनले पनि उपचार गराउन सविन भनेर घोषणा गरेका थिए त ? शाक्यको उपचार खर्च र श्रीमतीसहितको होटल खर्च झाँडै ७५ लाख रहेको छ। उपत्यकाबासीले तिरेको करबाट शाक्य दम्पत्तिको खर्च तिरिएको छ। के त्यो समानता भयो त ?

प्रधानमन्त्रीका सल्लाहकारहरूले एक हप्तामै दुई/दुई पटक परीक्षणको सुविधा लिएका थिए। ठुलाबडा र सत्ताधारी दलका नेता तथा कार्यकर्ताहरूले उपचार गराउन सकिदै भनेर स्वघोषणा नागरेपनि हुने अनि सर्वसाधारण जनतालाई भने स्वघोषणा गर भन्ने ? प्रधानमन्त्री देखि लिएर पार्टीका अध्यक्ष सहित मन्त्रीहरू, संसदहरू र सल्लाहकारहरूले कहिल्यै त्यस्तो घोषणा गरेका छन् त ? कोरोना जस्तो विश्वव्यापी महामारीको बेला सत्तामा बस्ने र भईमा बस्ने जनताका लागि छुट्टाफूटै कानुन हुन्छ त सरकार ? आधारभूत स्वास्थ्य सेवा पनि सत्तामा बस्नेका लागि हक अधिकार हुने तर सर्वसाधारण जनताका लागि भने दयामायाको विषय बन्ने भन्ने हुन्छ त ? सर्वसाधारण जनताले कति ठाउँमा को को सँग स्वघोषणा गर्ने ? यसै त उपचार नपाएर वा एम्बुलेन्समै घुम्दाघुम्दै, यताउता गर्दगर्दै जनताले ज्यान गुमाउन परिरहको छ। अस्पतालहरूको लेखा शाखामा पैसा तिर्न नस्क्ने स्वघोषणा गर्नेहरूले उपचार पाउँछन् भन्ने ग्यारेन्टी के ? स्वघोषणा गरेका व्यक्तिले अस्पतालमा सहि उपचार र समान व्यवहार पाउँछन् भन्ने ग्यारेन्टी सरकारले दिन सक्छ ? सुकम्बासीका नाममा सरकारी जग्गा लिएर बसेका व्यक्तिहरूले बालुवाटारमा जग्गा खालिद गर्न छैसियत बनाउँछन् तर गरिबले त सुकम्बासी भएपनि गरिब भएको सिफारिस लिन समेत पैसा तिर्न नस्क्ने अवस्था कसरी राजनैतिक दलहरूको पार्टीको सदस्यता शुल्क र पार्टीलाई नजराना चढाउन सक्छन् ? प्रधानमन्त्री ओलीले दशैंको सद्देशमा भनेका छन् राज्यलाई बोझ नबनि आफै उपचार गर्नेलाई उहाँले प्रसंसा समेत गर्नुभएको छ। राज्यका बोझहरूप्रति प्रधानमन्त्रीले दया पोल्युभएको छ। प्रधानमन्त्रीकै भाषामा भन्ने हो भने निःशुल्क उपचार र परीक्षण लिनेहरू राज्यका लागि बोझ हुन्। सबै भन्दा ठुला बोझ को होलाउ ? प्रधानमन्त्री ओली, नेकपाका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहाल पूर्व प्रधानमन्त्रीहरू र उहाँको परिवारले अहिलेसम्म उपचारको नाममा कति कति रकम राज्यको ढुकुटीबाट लिएका छन् ? के त्यो प्रधानमन्त्री ओलीले सार्वजनिक गर्न सक्छुन्छ ? सामान्य अवस्थामा जनताले आफै नो उपचारमा सरकारसँग सहयोगको आशा राख्नेन्तु तर अहिलेको अवस्था सामान्य होइन त्यसैले जनताले त्यस्तो महामारीको बेला स्वास्थ्य उपचारको लागि सहयोग माननु जायज हो। अहिलेको बेला धनी र गरिब भनेर प्राप्तिग्राहीन्ते बेला हो र ? सरकार !

महामारीको बेला संविधानले दिएको अधिकार नै कटौती गरी नागरिकको उपचार गराउन सरकारले सबैदैन भन्तु गैरजिम्मेवारापनको पराकाल्पा तै हो। यस्तो संकटपूर्ण अवस्थामा नागरिकको स्वास्थ्य उपचार कटौती गर्न होइन अनावश्यक भत्ता सेवा सुविधा कटौती गरी सवारी साधान, जिउँदा व्यक्तिका नाममा खोलिएको प्रतिष्ठानलाई करोडौ रकम बाँडेको छ। त्यो रकम कटौती गरि जनताको स्वास्थ्य उपचारमा लगाउनुपर्दछ। विकास निर्माण भनेको जनताकै लागि भएपनि पहिले जनताको जिऊ धनमा रक्खा हुनुपर्दछ। जनता बाँचेको खण्डमा विकास निर्माणका कामहरू पछि पनि गर्न सकिन्दछ। जनता नै नरहेको खण्डमा कस्ता लागि विकास निर्माण? विकास निर्माणको बजेट काटेर भएपनि जनताको स्वास्थ्य उपचार निशुल्क हुनु अति आवश्यक रहेको छ। राजनैतिक दलका नेताहरूले पटक पटक सरकारको ढुकुटीबाट स्वास्थ्य उपचारका नाममा पैसा लिई आएका छन् भने सरकारमा रहेका पार्टीका समर्थकहरू र आसेपासेहरूलाई बयाँदेखि करोडौ रकम दिने गरिएको छ त्यो अहिले पनि कामय रहेकोले तत्काल यस्तो पैसा बाँड्नै कार्य बन्द गरि प्रधानमन्त्री देखि लिएर राजनैतिक दलका नेताहरूले आफैनै खर्चमा स्वास्थ्य उपचार गराउने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ। आफूहरूचाही करोडौ रुपैया स्वास्थ्य उपचारका नाममा लिने अनि गरिब जनतालाई चाही आफ्गो उपचार आफै गर भन्तु कत्तिको सुहाउँदो विषय हो? प्रधानमन्त्री सहित पुष्टकमल दाहाल लगायतका अन्य दलका नेताहरूले आजसम्म राज्यको ढुकुटीबाट लिएको रकमको हिसाब किताब जनताको जानकारीका लागि सार्वजनिक गर्ने प्रधानमन्त्रीले सकृतुन्नु छ त? हामी भन्दछौं यस्तो रकम सार्वजनिक गरियोस् त्यसपछि सबै हिसाब किताब खुलाई जनतालाई जानकारी गराउनुपर्दछ भन्ने हामीले ठानेका छौं।

ओलीमात्र होइन दाहाल-नेपाल पनि उत्तिकै दोषी



• देवेन्द्र चुडाल

devendrachudal@gmail.com

पार्टी र सरकार दुवै कब्जा गरेर हालिमुहाली
गर्न दाउमा रहेकाले अहिले समस्या देखिएको
प्रष्ट भएको छ ।

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको ओली सरकारलाई पार्टीबाट सहयोग नभएको सँचो हो

सरकारलाई पाटीबाट सहयोग नम्रएका साथा हा तर ओली सरकारले पार्टीले सहयोग नगरेपनि आफ्नो कामलाई जनताको पक्षमा अधि बढाउन सक्यो । जनताको हकहित विरुद्ध निर्णय गर्नुपर्ने आवश्यकता नै थिएन । विकास निर्माणका कार्यलाई थाती राखेरै भएपनि कोरेना भाइरसका विरुद्ध विकास निर्माणको रकम परिचालन गर्न सक्दथ्यो । हुने खानेहरूले पैसा तिरेर परीक्षण र उपचार गराउन सक्ने भएपनि गरिब जनताको स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क हुनुपर्दथ्यो । संविधानले नै आधारभूत स्वास्थ्य सेवा जनताले निःशुल्क पाउने

थियो । तत्कालिन नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी ओली पहिलो पटक २०७२ सालमा प्रधानमन्त्री बन्दा उनले त्यसबेला देखेएको राष्ट्रवादाको नारा नै नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीलाई चुनाव जिताउने प्रमुख कारण थियो । पहिले संविधान सभामा पहिलो पार्टी बनेको तत्कालिन माओवादी दोस्रो संविधानसभाको निर्वाचनमा आइपुगरा तेस्रो पार्टी बनेको थियो । तेस्रो पार्टी बनेपछि नै सो पार्टीको अध्यक्ष पुष्टकमल दाहाल अब सत्तामा पुग्न नसकिने भन्दै अनेक दाउपेच लगाउन थालेका थिए । त्यही दाउपेचकै आधारमा उसले तत्कालिन नेकपा एमालेसँग पार्टी एकीकरण गर्न निर्णय गरेका थिए । अध्यक्षको नाताले उनले एकलै निर्णय गरेका भएपनि अध्यक्षलाई विश्वास गरेर उनको दलका नेताहरूले उक्त निर्णयलाई स्वीकार गरे । अर्कोतर्फ केपी ओली पनि त्यसबेला तत्कालिन नेकपा एमालेका निर्वाचित अध्यक्ष भएका नाताले पार्टी एकीकरण गर्न निर्णय गरे । पार्टी एकीकरण गर्ने निर्णयलाई दुवै अध्यक्षहरूले आ आफ्नो पार्टीबाट निर्णय गराउने प्रयाससम्म त्यसबेला नगरेका र तत्कालिन नेकपा एमालेभित्र रहेका गुट र उपगुटहरूसँग पुष्टकमल दाहालको राम्रो सम्बन्ध भएकाले त्यही गुटभित्र खेलेर आफु प्रधानमन्त्री बन्न सक्ने सपना दाहालले देखेका थिए । तर समयले उनलाई साथ दिएन । पार्टी एकीकरण पश्चात पनि दुवै पार्टीका संरचनाहरू विघटन नभएकाले हुनाले २०७४ सालको निर्वाचनमापछि सरकार गठन हुँदा देखि आजसम्म पनि नेकपा एमाले र माओवादीकै पार्टीकै हैसियतको जस्तो भागवण्डाकै आधारमा पदहरू बाँडिएको छ । तत्कालिन नेकपा एमालेभित्र केपी ओली र माधव नेपाल एक अर्काको प्रतिद्वन्द्वी रहेका र उनीहरू बीचमा कहिल्यै राम्रो सम्बन्ध नभएकाले गर्दा नै दाहालले खेले ठाउँ पाएका हुन् । पार्टी एकीकरण गर्दा पार्टीको तेस्रो मर्यादा क्रममा राखिएका नेपाललाई भलनाथ खनालको विरोधका कारण नेपाललाई चौथो मर्यादाक्रममा राखिएपछि उनी ओलीप्रति अफूँ शुद्ध बन्दै गएको र अहिले त्यसेको फाइदा उठाउन दाहालले नेपालका आदेशहरूलाई हुबहु स्वीकार गरि रहेका छन् । तत्कालिन नेकपा एमालेभित्र पनि माधव नेपालको राम्रै पकड रहेको र त्यसबेला पनि नेपाल पक्षले भाग्यात्माकै आपातमा अपि तरेको दानाको गार्झो

भागवडाक आधारमा आध बढका हुनाल गएका निर्वाचनमा पनि पार्टी एकीकरण पश्चात् पनि तत्कालिन एमालेले पाएको कोटाभित्र पनि ओली र नेपालीबीच भागवण्डा चलेको थियो । त्यही भागवण्डाका कारण नेपाल गुट अहिले पनि मुलुकभरमै सक्रिय रहेको छ । हो त्यही दृष्ट्यलाई देखेर दाहालले ओलीलाई एकत्याउने मनसायले गर्दा नेपाल गुटसँग सम्बन्ध बनाएका र उनी हरेक बैठक अधि नेपालसँग सल्लाह गरेर मात्र बैठकमा जाने गरेका र निर्णयपनि नेपालको आदेश अनुसार नै गर्ने गरेका हुनाले पछिल्लो समयमा दाहालको हैसियत बरिष्ठ नेताहस्को जित्तिको सम्म देखिएको छैन । पार्टीको कार्यकारी अध्यक्ष भएकाले नाताले उनले पार्टीका काम कारबाही सक्रियतापूर्वक अधि बढाउन सक्नुपर्दथ्यो तर त्यसो हुन सकेको छैन । आखिरी किन ? यी तमाम कार्यहस्ते गर्दा प्रष्ट हुन्छ दाहाल नेपाल गुट भन्ने बेलामा विधि, पद्धति र विधानलाई देखाउने तर व्यवहारमा उनीहरु निकै पहिला देखि नै पार्टीलाई विभाजन गरी सता हत्याउने रणनीतिमा लागेका थिए भनेर । अध्यक्ष दाहालले नेपाललाई प्रधानमन्त्री बनाउने र आफू पार्टीको एकलो अध्यक्ष भएर सुविधा लिनु भएको छ ?

२०६२/६३ देखि आजसम्मा विभिन्न नेताहस्ते पटक पटक गरि ६ अर्ब भन्दा बढी राज्यकोषबाट उपचार खर्चको नाममा रकम लिएका छन् । त्यसमा प्रधानमन्त्री ओली समेत पर्नुहुन्छ । वहाँको मृगौला प्रत्यारोपण गर्दा सरकारी कोषबाट रकम खर्च भएको छ । पुष्टकमल दाहाल देखि शेरबहादुर देउवा हुँदै अर्बपतिहस्ते समेत उपचार खर्च लिएका छन् । गृह मन्त्रालयबाट दिनहुँ सत्ताधारी दलका नेता तथा कार्यकर्ताहस्तलाई रकम बाँडिए आएको छ के ति सबै राज्यलाई बोझ भएका हुन् भने स्वयम् प्रधानमन्त्री ओली, पुष्टकमल दाहाल, लगायत राज्यकोषबाट उपचारका नाममा रकम लिनेहस्त राष्ट्रलाई बोझ भएकै हुन् त ? आफ नो अर्कमण्यता र नालायकीपनलाई लुकाउनका लागि गरिब र निमुखा जनतालाई गाली गर्न र फाल्तु गफ गर्न छाडिदिनुहोस् आफ्नो पार्टीलाई एकढिक्का राख्न नसक्ने व्यक्तिले कसरी मुलुकलाई एकढिक्का राख्न सक्नुहुन्छ ? यदि हिमत भए आफ्नो पुरानै अवस्थामा फर्किएर भारपातहस्तलाई छोडनुहोस्, जनताको पक्षमा लाग्नुहोस् ।

यो लोकतन्त्र हो कि लुटतन्त्र ?

डा. राजकुमार राई

लोकतन्त्रलाई विश्वको सर्वेभन्दा उच्चतम राजनीतिक शासन प्रणाली मानिन्छ । जुन प्रणालीलाई अन्तर्गत जननिर्वाचित प्रतिनिधित्वद्वारा राज्य सञ्चालन गरिन्छ । लोकतन्त्रमा राज्यले बहुलवाद, आवधिक निर्वाचन प्रणाली, व्यक्तिगत स्वतन्त्रता, कानुनी राज्य र मानवअधिकारजस्ता मूल्यहरूको प्रत्यापूर्ति गर्नुपर्छ । लोकतन्त्रमा बहुसंख्यक जनताले आफ्नो देशको सरकारप्रति विश्वास गरेका हुन्छन् । किनाकि, त्यो सरकार बहुसंख्यक जनताले चुनेर पठाएका प्रतिनिधित्वाट बनेको हुन्छ । त्यस्तै, प्रतिपक्षले पनि सरकारका हरेक गतिविधिलाई राम्रोसँग नियालेर हेरिरहेको हुन्छ ।

लोकतन्त्रका केही विश्वव्यापी मान्यता भए पनि विभिन्न मुलुकले आ-आफ्नो परिवेशअनुसार लोकतन्त्रको उपयोग गरिरहेका हुन्छन् । नेपालमा पहिलोपटक ००७ सालमा राजासहितको प्रजातन्त्र आयो । ०६२८६३ सालको दोशो जनआन्दोलनपछि ०६५ सालबाट राजसंस्थालाई हटाएर नेपालमा लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना भयो । तर, जुन राजनीतिक संस्कारको आलोचना गर्दै विरोध गर्नुपर्छ त्यो ठाउँ पुगो, अहिले उनीहरू आफै त्यही संस्कारको उत्तराधिकारी बनेका छन् ।

जनप्रतिनिधित्वको बहुमतप्राप्त सरकार जनउत्तरदायी हुनुपर्ने, तर उसले जनतासँग भुइँफुट्टा भएको जस्तो व्यवहार गरिरहेको छ । पार्टीका नेताहरू निर्वाचनका वेला जनताको मन जिल विभिन्न आकर्षक नारासहित जनताकहाँ जान्छन् । निर्वाचन सकिएपछि देश र जनताका लागि गर्नुपर्ने काम भुलेर कसरी आफू संघीभरि सत्ता र शक्तिमा रहिरहने भन्नतिर बढी ध्यान गएको देखिन्छ ।

नेपालमा लोकतन्त्र भनेको दल खोल्न पाउने र आवधिक निर्वाचन गर्न भन्ने मात्र बुझिएको छ । निर्वाचनलाई सबै किसिमका रोग निको पार्ने अचुक औषधिको रूपमा लिइएको छ । वास्तवमा हाम्रो जस्तो गरिब मुलुकमा निर्वाचनलाई स्वच्छ र स्वतन्त्र बनाउन धेरै गाहो हुन्छ । मतदातालाई आर्थिकलगायत अन्य प्रलोभन र भुटा नाराको भुलभुलैयामा पारेर सजिले उनीहरूको मत लिइन्छ । त्यस्तै, निर्वाचनका माफियाहरूले लगानी गरेका हुन्छन् र पछि सरकारमा पुगेपछि तिनै माफियाको इसारामा चल्नुपर्ने नेतृत्वमा पुग्नेहरूको बाध्यता हुन्छ । त्यसकारण निर्वाचन एउटा नाटकजस्तो मात्र भएको छ । लोकतन्त्रमा हुने आवधिक निर्वाचन प्रणालीमार्फत जनताले आफ्ना जनप्रतिनिधिलाई हायर र फायर गर्न पाउँछन् । तर, हाम्रो देशमा त निर्वाचनमा हारेकाहरूलाई फेरि तुरुन्त समानुपातिक वा राष्ट्रिय सभामा मनोनीत गरिन्छ । निर्वाचनमा जनताबाट अस्वीकृत व्यक्तिलाई त्यही कार्यकालभित्र राष्ट्रिय सभामा ल्याउनु भनेको पनि लोकतन्त्रको खिल्ली उडाएकै ठर्हे । संविधानमा समानुपातिक समावेशी भने पनि के समानुपातिक समावेशी भएको छ ? संविधानले परिकल्पना गरेको समावेशी कोटालाई नेताहरूले मनपरी ढाङले आफ्नो खल्तीबाट छाने प्रक्रिया लोकतन्त्रसम्मत छ त ? त्यस्तै, पार्टी नेतृत्वले समानुपातिक कोटाका सांसद पद, डाक बढावाद गरेर बेच्न गरेको आरोप पनि छ । अहिले १२ जोडी श्रीमान-श्रीमती संघ र प्रदेशमा सांसद छन् । तीमध्ये एउटा जोडीका श्रीमान-प्रत्यक्षबाट निर्वाचन जिल नसकेकाबाहेक सबै श्रीमान्हरू प्रत्यक्ष निर्वाचनबाट र श्रीमतीहरू समानुपातिक कोटाबाट आएका हुन् ।

नेपाली लोकतन्त्र भनेको गाउँ-टोलदेखि केन्द्रसम्मका केही टाठा-बाठाले मात्र खेलोफड्को गर्न पद्धतिमा सीमित भयो । सीमित पार्टीका सीमित व्यक्तिबीच

केन्द्रको राजनीति घुमिराखेको देखिन्छ । उनीहरू पेसेवर राजनीतिकर्मी भएकाले उनीहरूको राजनीतिक सिन्डिकेट वर्षोवर्ष चलिरहेको छ । उनीहरूले निर्वाचनमा जित्नु-हार्नु मतलव भएन, शक्तिमा आजीवन उनीहरू नै भइरहन्छन् । त्यसैले पार्टीमित्र आन्तरिक लोकतन्त्र मर्दै गइरहेको छ । व्यक्तिको क्षमता र निष्ठामन्दा गुटबन्दी र भागबन्दामा पद तथा जिम्मेवारी बैंडफॉट गरिछ । नेताहरूको विलासितालाई हेर्दा राजतन्त्र र गणतन्त्रमा कही पनि भिन्नता देखिन्न । बरु राजतन्त्रमा राजाबाहेक सीमित व्यक्तिको बोलवाला थियो, अहिले गणतन्त्रमा सबैले आफूलाई राजासमान तान्छन् । त्यसकारण यो लोकतन्त्र हो कि नेतातन्त्र हो ? बुझ गाहो छैन ।

चलाख नेताहरूले नेपाली जनतालाई लोकतन्त्रको नाममा भेडो बनाएको आरोप छ । निमुखा र भाग्यवादी जनता सरकारका गलत नीतिबारे थाहा नभएर आफूले दुख पाउनु भाग्यको खेल भनेर चित बुझाउँछन् । जनतालाई निरीह बनाइएको छ । जनता मात्र होइन, कार्यकर्ता पनि निरीह बनेका छन् । त्यस्तै, लोकतन्त्रमा वाचडगको भूमिकामा हुनुपर्ने प्रतिपक्ष सत्तापक्षसँग भाग खोजना लीन छ । विधिको शासन कमजोर छ । दुखको कुरा सरकारले आफ्नो विश्वसनीयता गुमाइरहेको छ । गरिख निमुखा जनताले कानुनी राज्य वा सुशानको अनुभूति गर्न पाएका छैनन् । बलात्कार, हत्या, हिसाको शृखला दिनानुदिन बढदो छ । मेडिकल माफियाहरूको जालो फोर्न सत्याग्रही डा. गोविन्द केसीले पटक-पटक आमरण अनशन बस्तुपरिहेको छ । तर, मेडिकल माफियाहरूको दबाबमा सरकार बारम्बार आफ्नो प्रतिबद्धताबाट पछि हट्ने गर्छ ।

मुलुकमा राजतन्त्रपछि गणतन्त्र आए पनि कर्मचारीतन्त्रमा केही परिवर्तन आएको छैन । कर्मचारीको कार्यशीली परिलाको जस्तै परिणाममुखीभन्दा प्रक्रियामुखीमा केन्द्रित छ । जसले गर्दा ढिलासुस्ती र घुसखोरीलाई मलजल पुगेको छ । कसैले कुनै नयाँ काम गर्न लागे सरकारी स्वीकृतिका लागि कर्मचारीतन्त्रको प्रक्रियामुखी गोलचक्रकरबाट मुक्ति पाउनै

गाहो छ ।

जसले गर्दा त्यो व्यक्तिले कि त निराश भएर बीचैमा छोड्न बाध्य हुन्छ वा कि त घुस खुवाएर काम बनाउन बाध्य हुन्छ । यसबाट नेपालको लोकतन्त्र लुटतन्त्र भएको छ । विश्वव्यापी महामारी रोग कोभिड-१९ मै पनि सरकारका मन्त्रीहरू भ्रष्टाचारमा मुछिएको आरोप लाग्नु लज्जाको पराकाष्ठा होइन र ! सरकारमा बस्नेहरूले नै टूलाटूला नीतिगत भ्रष्टाचार गर्नुपर्ने भन्ने जनमानसमा

गुमाइसकेका हुन्छन् । उनीहरूलाई जसले नियुक्ति गरेको हो, उसैको इसारामा काम गर्नुपर्ने हुनाले मुलुकमा टूला-टूला भ्रष्टाचार काण्ड हुँदा यी निकायहरूले उनका मालिकको पक्षमा निर्णय दिने गर्ने गर्ने भन्ने आरोप छ । यसो भएपछि उनीहरूलाई जनताले के आश र भरोसा गर्ने ?

सार्वजनिक पद धारणा गरेको वा सरकारका कर्मचारीले आफ्नो पदको दुरुपयोग गर्दै भ्रष्टाचार गर्ने कार्यलाई रोकन खापित गरिएको अखियार

नेपाली लोकतन्त्र भनेको गाउँ-टोलदेखि

केन्द्रसम्मका केही टाठा-बाठाले मात्र खेलोफड्को गर्ने पद्धतिमा सीमित भयो । सीमित पार्टीका सीमित व्यक्तिबीच केन्द्रको राजनीति घुमिराखेको देखिन्छ । उनीहरू पेसेवर राजनीतिकर्मी भएकाले

उनीहरूको राजनीतिक सिन्डिकेट वर्षोवर्ष चलिरहेको छ । निर्वाचनमा जित्नु-हार्नु मतलव भएन, शक्तिमा आजीवन उनीहरू नै भइरहन्छन् ।

छाप परेको छ । लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीअन्तर्गत राज्यका तीन अंग व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिकाको विवरणमा जित्नु-हार्नु उनीहरूले देखिन्छ । तर, हामीकहाँ व्यस्थापिका र न्यायपालिका दुवै कार्यपालिकाको छायामा परेको देखिन्छ । कार्यपालिका जतातै हावी भएको देखिन्छ । लोकतन्त्रलाई बलियो बनाउन स्थापना गरिएका संवैधानिक अंगहरू अदालत, अखियार, मानवअधिकार आयोग आदिलाई नेताहरूले पंगु बनाएको जगजाहरै छ । अदालतमा नियुक्ति हुने न्यायाधीशलगायतका सबै संवैधानिक निकायमा कि त पैसाको चलखेल कि त पार्टीको एस म्यान भर्ती गर्ने प्रचलन बसेको छ । जसले गर्दा ती व्यक्तिले स्वतन्त्र ढाङले काम गर्ने नैतिकता

दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग सोभासाभा जनता र विदेशीलाई देखाउने हात्तीको देखाउने दाँतजस्तो मात्र भएको छ । यसले केही हजार वा लाख घुस खानेलाई समात्ने र करोड, अर्ब खानेलाई छुन नसकेको आरोप लाग्ने गरेको छ ।

नेपालमा लोकतान्त्रिक गणतन्त्र आएको दर्शी वर्ष पार गर्दा पनि विभिन्न आयोग, राजदूत, विश्वविद्यालयका पदाधिकारीमा राजनीतिक नियुक्ति भर्दै नातावाद कृपादाका आधारमा नेताको खल्तीबाट आफ्नो मान्छे ल्याउने प्रचलन घटेको छैन । अफ अहिले त प्रिपेड पैसा असुलेर नियुक्ति गरिन्छ भन्ने आम्बुफाइ छ । त्यो मानेमा हिजोको शासन पद्धति र आजको शासन पद्धतिमा के फरक भयो त ? बरु हिजोको दिनमा त योग्यता पुगेका मानिसको कम थिए, उनीहरूलाई खोजेर बोलाएर

जिम्मेवारी दिनुपर्दश्यो ।

अहिले त एकसेएक राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय अनुभव प्राप्त योग्य मानिसहरू प्रशस्त छन् । तिनीहरूसम्बन्धेबाट प्रतिस्पर्धाको पद्धतिमा दिने र उनीहरूलाई स्वतन्त्र ढाङले काम गर्न दिने हो भने अवश्य पनि राष्ट्रो परिणाम दिन सक्थे । योग्यतम व्यक्ति अरु कोही नभएजस्तो गरेर एउटै व्यक्तिलाई पटक-पटक राजनीतिक नियुक्ति दिइराङ्गु कितिको ठीक होला ? लोकतन्त्र भनेको असल आचरण हो, नैतिकता हो । तर, नेपाली लोकतान्त्रिक राजनीति फोहोरी र भ्रष्ट छ । राजनीतिलाई धनवाद र डनवादको प्रभावले खाइसकेको छ

सफलताको उन्नादले यथार्थसाग सम्बन्ध विच्छेद स्वाभाविक

उपेन्द्र भा
बजितीकरणमा परेकालाई मुक्त गराउने
लक्ष्य निर्धारण गरि राजनीतिक यात्रा
शुरू गरि गन्तव्यमा पुऱ्याउने क्रान्तिकारी
विचारधारामा कुनै किसिमको संशोधन,
परिवर्तन, मेलमिलापको नीति अखियार
गन्यो भने गन्तव्य दिशाविहीन हुन्छ । लक्ष्यमा
पुनर्न बाटो नै हराउँछ । संघर्षको बाटो सरल
र सहज पनि हुँदैन । तर दिशाविहीन पनि
हुनु हुँदैन । क्रान्तिकारी धाराबाट भटकेपछि
भेटाइएको बाटो यथार्थितिको दलदलमा
लगेर जाँकी दिएको धेरै उदाहरण पाइँच ।
माझोवादी र मधेशवादी पार्टीको कुर्दशा
भयो, बताई रहनु पर्दैन ।

अधिकारवादी आन्दोलन राज्यको
दमन प्रक्रियाबाट गुज्जेर राष्ट्रिय स्तरमा
सम्बोधनका लागि मान्यता प्राप्तिको राज्यले
यसलाई बुन्नीको कै रूपमा हेरेको थियो ।
अधिकारवादी आन्दोलन सत्ताधारीले खाई
पाई आएको सुविधालाई शेरर गर्न आएको
कुरा सत्ताले विसिन सक्दैन । तर पनि
अधिकार आन्दोलनलाई सम्बोधन गर्ने
वैधानिक बाध्यताबाट राज्य भाग्न सक्दैन ।
विने अधिकारमा सरोकारवालोको स्वायतता,
अधिकारको स्वरूप, यसको प्रस्तुती आवि
स्तै शासकले गर्ने भएपछि राज्यको स्वार्थ
अनुकूल परिभासा गर्नु त स्वाभाविक हो ।
भयो पनि त्यसी । समग्र मधेश एक प्रदेशको
मौन गर्ने मधेशलाई ६ दुक्रामा विभाजन गरि
७ प्रदेश बनाएर शासकले ६ प्रदेश आफ्
नो नाउँमा रजिस्ट्रेशन गरि ८ जिल्लाको
एक दुक्रा मधेशलाई दिएपछि मधेशप्रति
शासकर्वाको नियत त्यसी छल्क्कुँ छ ।

आफ्नो अधिकारका लागि
शान्तिपूर्णदेखि नाकाबन्दी आन्दोलनसम्म
पुनर्न दलहस्का अगुवालाई पहिले दमन,
त्यसबाट केही नलागाउँछि राज्यले लिएको
फकाउने अभियान अन्तर्गत प्रधानमन्त्री
केपी शर्मा ओलीले संघीय समाजवादी
फोरमको अध्यक्ष उपेन्द्र यादब तथा सद
भावना पार्टीका अध्यक्ष राजेन्द्र महतोलाई
आफ्नो प्रभावमा लिएपछि कस्तो चमत्कारी
ढाङ्गले नाकाबन्दी आन्दोलन समाप्त भयो,
मधेशलाई थाहा पनि भएन । यीबाट
मधेशको पार्टीहरु क्रान्तिकारी धाराबाट
बिमुख भई यथार्थितिको भडखालोमा
जाकिन पुयो ।

अधिकारवादी आन्दोलनको संघर्ष
कठीन छ । यसमा दुखै दुखः छ । तर को
क्रान्तिकारी विचारधारा नै त्यागेर सुख प्राप्त
गर्न पथभ्रष्ट हुने? यस्ता कार्य व्यवहारलाई
नैतिकहीनताको दायराभित्र राख्न मिल्छ कि
मिल्दैन? अधिकार दिलाउने भेनेर मधेशबाट
लिएको जनादेशलाई व्यक्तिगत स्वार्थमा
मात्र प्रयोग गर्दा भ्रष्ट आचरणको सङ्गा दिने
कि नदिने? मधेशको जनवाद त कहाँ हो
कहाँ, मधेशको जनादेशलाई धन कमाउने
माध्यम बनाएपछि त्याहीबाट पार्टीका
अगुवाहरु क्रान्तिकारी विचारबाट स्वलित
भएको स्पष्ट छ । मधेशको विश्वासलाई
दुक्रा दुक्रा पारेर पनि मधेशमा पुनर्न
क्रान्तिकारी भाषण गर्दा किञ्चित लज्जाबोध
नहुनु आश्वर्यको कुरा हो ।

शान्तिपूर्ण आन्दोलनका स्वरूपहरु धेरै
छन । सदन र सङ्केत दुवैबाट सरकारलाई
बुन्नीको दिनु पर्ने कुरामा मधेशको एजेंडा
नै हराउनु, सेन्ट्रान्टिक, वैचारिक धरातल नै
भित्रनु आदि कुराले के दर्शाउँच? पार्टीमा
मधेशप्रति कतिको जवाफदेहिता छ ? ६
दुक्रामा बैडिएको मधेशको बारेमा पार्टीको
धारणा के छ ? कुरा गर्ने बेलमा ठूला

दार्शनिक जस्तो लोकतन्त्र मात्र होइन, हामी
सामाजिक लोकतन्त्र स्थापित गर्न चाहेन्हौं
भनिन्छ । लोकतन्त्र प्रणालीमा राज्यले त
मधेशलाई समान अधिकार त दिन चाहेन्दैन,
नेताजीहरु समाजिक लोकतन्त्रको कुरा
गर्नुहुन्छ ।

मधेशलाई ६ दुक्रा पारेरपछि पार्टीहस्को
दायित्व के ? पहिले साल कालो दिवस
मनाएर त्यही सविधानलाई स्वीकार गरेर
मन्त्री पद खानु मधेशको मुद्राप्रति गदारी
होइन भने के हो ? उपेन्द्र यादब मन्त्री
पदमा हुँवा पार्टीले सरकार छाड्न दबाव
दिदा "मैले प्रधानमन्त्रीजीलाई सविधान
संशोधनमा सहयोग गर्न बसेको हुँ" भनेर
तर्कहीन कुरा गरेर यिनी क्रान्तिकारी होइन,
यथार्थितिवादी हो भने कुरा प्रष्ट हुन्छ ।
सत्ताबाट बाहिरिएपछि चोखो क्रान्तिकारी
भाषण दिएर ओलीलाई समग्र मधेशको
आन्दोलन स्मरण गराएर खुर्क लगाई रहनु
कैनै बुद्धिमानी होइन । ओलीको भोलीमा
पर बिना शर्त नाकाबन्दी आन्दोलन फिर्ता
लिनु भनेको मधेशलाई ६ दुक्रामा विभाजन
गर्ने सहमति थियो को विश्वासघात ?
पुनर्न ओलीको प्रलोभनमा आन्दोलनलाई
बीच बाटोले छाडेर बिना शर्त तुनावमा
जानु आन्दोलनप्रतिको वकारारी भन्न
मिल्छ ? आफ्नो उद्देश्य, लक्ष्य र वैचारिक
धरातल छाडेर सत्तासंग पटक टाँसिनु
सैद्धान्तिक पलायन भन्न मिल्दैन ? बरु
राजपाले तत्कालीन संघीय समाजवादी
फोरमको अध्यक्ष जस्तो बहुरूप प्रदर्शन
गरेन । सरकारलाई समर्थन दिएर कलकको
सानो कालो टीका लगाएर बस्यो ।

केन्द्रीय सत्ता जस्तै मधेशको पार्टीहस्को
पनि धनलाभ गर्ने एकमात्र एजेण्डामा सबै
सक्रिय रहेकोले सानो कित्ताको प्रदेश नै
सरकारको स्वरूप कस्तो छ सबैलाई थाहा
छ । अगुवाहस्को देखासिकी त कार्यकर्ताले
गर्ने पर्छ । सविधान कार्यान्वयनको २.५
वर्ष बित्यो, मधेशको दलहस्को प्रदेश २
बाहेका प्रेसेसहस्को मधेशीवारे केही नबोल्नु
यथार्थितिलाई स्वीकार गरिएको कुरा त्यसी
प्रष्ट हुन्छ । नत्र भने नैतिकतापूर्वक त्यहाँका
जनादेशलाई आड भरेसा दिन जनतामाफ जानु
पर्यो । आफ्नो बाध्यता र राज्यको घट्यन्त्र
विषयमा मधेशी जनादेशलाई जानकारीमूलक
सचेतना कार्यक्रम राख्नु पर्दैयो । रणनीतिक
रूपमा ती कुराहरु केही पनि छैन । मधेशी
जनताप्रति न कुनै जिम्मेवारी देखिन्छ न
कर्तव्यबोध नै । प्रेश २ मा आफ्नो स्वामित्वको
सरकार बनाएर रमाई रहेको जसपाले त्यहीको
जनादेशलाई पनि पाएको अधिकार र पाउन
बाँकी रहेकोप्रति पार्टीको आगामी कार्यदिवावरे
कुनै कार्यक्रम गर्न आवश्यकता नै ठान्दैन । जो
पायो त्यसेलाई स्वीकार गरि जीवन यापन गर्ने
भन्ने आशयको भौताबाट पार्टी यथार्थितिको
दलदलमा धैंसी सकेको प्रष्ट हुँदैन ?

"चौंके गए छावे बनने दुवे बनके आए"
भन्ने उखान चरितार्थ गर्न प्रयासरत उपेन्द्र
यादबले कदम कदममा पाएको सफलताले
उन्मादको आकाशमा पुगेपछि धरातलीय
यथार्थसंग सम्बन्ध बिच्छेद हुनु स्वाभाविक
हो । त्यसकारण दुवे बन्नु निश्चित छ
आकाशमा जितिसुको माध्यम उडेपनि खस्ने
यही धरतीमा हो । धरातलीय यथार्थलाई
छाडेर उन्मादको आकाशमा भ्रमण गर्नु
निरीह मुर्खताबाहेक अरु केही होइन ।

समाजवादी पार्टी मधेशको एजेंडामा
पार्टीको रूपमा देखा परेको छ । एउटा
टिकी, कार्यक्रममा एक जना मधेशको
हिन्दूवादी नेता र एकजना समाजवादी

पार्टीका वरिष्ठ नेताबीच धार्मिक बहस चल्दा
समाजवादी पार्टीका किशियन धर्म मान्नेले
मधेशको हिन्दूवादी नेताजालाई आफ्नो कुरा
राख्दा जगिएर "लो त, पुलिसलाई फोन
गरेर यो मान्छेलाई समातल लगाउ त" भन्दै
अपमानजनक व्यवहार गरेबाट समाजवादी
पार्टीको मौलिकतामाथि प्रश्न विन्ह खडा
भएको छ । समाजवादी पार्टीका वरिष्ठ
नेता बाबुराम भुवराईले पनि एउटा मज्जबाट
"जबसम्म तपाईंहरु हिन्दूर्मलाई मानेर बस्नु
हुन्छ, तबसम्म तपाईंको भलो हुनेवाला
छन्" भनेर तर्कहीन कुरा गरेर यिनी क्रान्तिकारी
होइन । अधिकारवादी धाराबाट भटकेपछि
भेटाइएको बाटो यथार्थितिको दलदलमा
लगेर जाँकी दिएको धेरै उदाहरण पाइँच ।
मधेशको धार्मिक बहस चल्दा

पार्टीको वरिष्ठ नेताबीच धार्मिक बहस चल्दा
समाजवादी पार्टीका किशियन धर्म मान्नेले
मधेशको हिन्दूवादी नेताजालाई आफ्नो कुरा
राख्दा जगिएर "लो त, पुलिसलाई फोन
गरेर यो मान्छेलाई समातल लगाउ त" भन्दै
अपमानजनक व्यवहार गरेबाट समाजवादी
पार्टीको मौलिकतामाथि प्रश्न विन्ह खडा
भएको छ । समाजवादी पार्टीका वरिष्ठ
नेता बाबुराम भुवराईले पनि एउटा मज्जबाट
"जबसम्म तपाईंहरु हिन्दूर्मलाई मानेर बस्नु
हुन्छ, तबसम्म तपाईंको भलो हुनेवाला
छन्" भनेर तर्कहीन कुरा गरेर यिनी क्रान्तिकारी
होइन । अधिकारवादी धाराबाट भटकेपछि
भेटाइएको बाटो यथार्थितिको दलदलमा
लगेर जाँकी दिएको धेरै उदाहरण पाइँच ।
मधेशको धार्मिक बहस चल्दा

हक अधिकारका लागि संघर्ष हो ।
जनता समाजवादी पार्टी संघर्षलाई
छाडेर मेलमिलापको राजीनीति अखियार
गरेको छ । पार्टीमित्र पनि मधेशको हक
अधिकारबाट र जनतासंगको कुनै विचार
नगरि आफुले खोज चाहेको वार्षनिङ
क्रियान्तिमा सहभागिका लागि कायफ्रम प्रेषित
गर्नेबाट सत्तासंग यो पार्टीको मिली भगत
त्यसी प्रष्ट हुन्छ ।
हक अधिकारका लागि संघर्ष हो ।
जनता समाजवादी पार्टी संघर्षलाई
छाडेर मेलमिलापको राजीनीति अखियार
गरेको छ । पार्टीमित्र पनि मधेशको हक
अधिकारबाट र जनतासंगको कुनै विचार
नगरि आफुले खोज चाहेको वार्षनिङ
क्रियान्तिमा सहभागिका लागि कायफ्रम प्रेषित
गर्नेबाट सत्तासंग यो पार्टीको मिली भगत
त्यसी प्रष्ट हुन्छ ।
उपेन्द्र यादबको निरक्षूताले गर्दा
उन्ने भावनात्मक प्रभावबाट आकर्षित
गर्ने आफ्ना रमाई रहेको छ । भेनेको
जनताप्रति गर्न आवश्यकता नै ठान्दैन । जो
पायो त्यसेलाई स्वीकार गरि जीवन यापन गर्ने
भन्ने आशयको भौताबाट पार्टी यथार

● प्रभु बैंकको शाखा

नवलपुरको प्रगतिनगरमा

प्रभु बैंक लिमिटेडले नवलपुरको देवचुली नगरपालिकास्थित प्रगतिनगरमा आफ्नो २१९औं शाखा सञ्चालनमा ल्याएको छ । नेपाल राष्ट्र बैंक तथा



अन्य सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी बैंकले आपै ज्ञान सेवा विस्तार गर्ने क्रममा नवलपुरासी जिल्लामा पनि आफ्नो सेवा विस्तार गर्न सफल भएको छ ।

प्रभु बैंकको प्रगतिनगर शाखाबाट प्रवाह गरिने बैंकिङ सेवाबाट स्थानीयाबासी तथा सेवाग्राहीहरूले प्रभु बैंकको युणस्तरीय बैंकिङ सेवा उपभोग गरी लाभान्वित हुने बैंकले विश्वास लिएको छ । प्रभु बैंकले २१९ वटा शाखा कार्यालय, १५५ वटा एटिएम, ५६ वटा एक्टरेन्सन काउण्टर तथा १७ वटा शाखा रहित बैंकिङ सेवा मार्फत अत्यधिक प्रविधियुक्त युणस्तरीय बैंकिङ सेवा प्रवाह गरिरहेको छ ।

● कर्मचारी सञ्चय कोषको कर्जा माछापुच्छेबाट तिर्न मिल्ने

कर्मचारी सञ्चय कोषबाट लिइएको ऋणको सँचा तथा व्याज माछापुच्छे बैंकबाट तिर्न मिल्ने भएको छ । कोषको क्राणीलाई कर्जा भुक्तानी गर्न कर्मचारी सञ्चय कोषसम्म पुन नपरेस भन्ने उद्देश्यले माछापुच्छेको कुनै पनि शाखाबाट कर्जा भुक्तानी गर्न मिल्ने व्यवस्था गरिएको हो । कोषबाट जुनसुको कर्जा वा सापटी लिएका क्राणीहरूलाई सँचा र व्याजसहितको किस्ता रकम भुक्तानी गर्ने सेवा प्रदान गर्ने माछापुच्छे पहिले बैंक बनेको दाबी गरिएको छ ।

यसअधि माछापुच्छे बैंक र सञ्चय कोषबीच कर्मचारी सञ्चय कोषबाट क्राणीहरूले लिइएको ऋणको सँचा तथा व्याज कनेक्ट आइपिएसमार्फत भुक्तान गर्न सक्ने गरी सहमति भएको थिए । यसअनुसर बैंक नपुणीकन विद्युतीय माध्यमबाटै किस्ता रकम सजिले भुक्तानी गर्न सक्ने बैंकले जनाएको छ ।

● एनएमबि बैंकले जुनसुकै समयमा सापटी दिने

एनएमबि बैंकले आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्सद्वारा सञ्चालित कर्जा सेवा सुरु गरेको छ । बैंकले

'एनएमबि सापटी' नाम दिएर कर्जा प्रवाहका लागि आवेदनदेखि सम्पूर्ण कर्जा प्रक्रिया कुनै पनि प्रकारको म्यानुअल हस्तक्षेपविना डिजिटल रूपमै गर्न सकिने सेवा सुरु गरेको हो ।

यो सेवा नेपालमै पहिलोपटक भएको र यसले चौबिसै घन्टा र सातै दिन पूर्ण स्वचालित रूपमा कर्जा प्रदान गरिने सेवा रहेको बैंकले जनाएको छ । यस सेवामा बैंकसम्म नदाईकैने मोबाइलको प्रयोगबाट सेवा प्राप्त गर्न सकिने जनाइएको छ ।

एनएमबि सापटी ग्राहकको व्यक्तिगत र आपकालीन वित्तीय आवश्यकताको परिपूर्तिका लागि प्रदान गरिने एक छोटो अवधिको धितोविनाको व्यक्तिगत कर्जा भएको जनाइएको छ । योजनाअनुसार एनएमबिमा तलब खाता भएका तल्ली कर्मचारीलाई १ लाख रुपैयाँसम्मको कर्जा प्रदान गरिने बैंकले जनाएको छ ।

बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुनील केसीले शूच्य म्यानुअल हस्तक्षेपका साथ सम्पूर्ण कर्जाको सुरुदेखि अन्त्यसम्मको प्रक्रियाले ग्राहकलाई कर्जा प्राप्त गर्न कुनै पनि समय, जुनसुकै स्थानबाट सजिलो मात्र नबनाई कागजविहीन कार्य वातावरणप्रति बैंकको प्रतिबद्धताअनुसार काम गरिएको बताए ।

● मुक्तिनाथ विकास बैंकका ग्राहकलाई विभिन्न संस्थामा छुट

मुक्तिनाथ विकास बैंक लिमिटेडले आँना भिसा डेबिट कार्डबाहक तथा मोबाइल बैंकिङ प्रयोगकर्ता ग्राहकले विभिन्न व्यावसायिक संस्थाका सेवामा छुट पाउने सम्झौता गरेको छ । बैंकले डिजिटल माध्यमबाट कारोबार गर्न प्रोत्साहन गर्न उद्देश्यले यस्तो व्यवस्था गरेको हो ।

ग्राहकले ब्लुक्रस अस्पतालको स्वास्थ्य सेवा र धुलिखेल माउन्टेन रिसोर्टमा १० प्रतिशत छुट पाउने सम्झौता भएको बैंकले जनाएको छ । त्यस्तै, नगरकोटको स्तुपा रिसोर्ट, खोटाङ्को जम्बाला रिसोर्ट, काठमाडौं, पोखरा र वितवनका ल्यान्डमार्क होटेल तथा काठमाडौंको ओडान ग्रूप अफ कम्पनीको रेस्तरेन्टमा १५ प्रतिशत छुट पाउने सम्झौता गरिएको जनाइएको छ । त्यस्तै, काठमाडौंको देव कर्नर ज्वेलरीमा गरगहनासम्बन्धी सेवामा ३० प्रतिशतसम्म छुट पाउने सम्झौता पनि भएको बैंकले जनाएको छ ।

विभिन्न संस्थासँग हातेमालो गर्दै कोभिड-१९ को संक्रमणबाट सुरक्षित भई डिजिटल बैंकिङ कारोबार बढाउने कार्यमा यस्ता सम्झौताले थप प्रोत्साहन गर्ने अपेक्षा लिइएको बैंकले जनाएको छ ।

कपोरेट

● सात दिनभित्र कोरोना बिमाको दाबी भुक्तानी दिन समितिको निर्देशन

कोरोना बिमाको दाबी भुक्तानी सात दिनभित्र दिन बिमा कम्पनीहरूलाई बिमा समितिले निर्देशन दिएको छ । कोरोना बिमाको दाबी भुक्तानीमा ढिलो हुने गरेको जनगुणासो बढेपछि समितिले निर्जीवन बिमा कम्पनीहरूलाई दाबी भएको सात दिनभित्र भुक्तानी दिन निर्देशन दिएको हो ।

बिमा समितिका अध्यक्ष चिरञ्जीवी चापागाईले अर्ध मन्त्रालयसँगको छलफलपछि सबै प्रक्रिया सात दिनभित्र पूरा गरी भुक्तानी दिन निर्देशन दिइएको बताएका छन् ।

यसअधि विमितको नाम र मिति फरक पर्ने गरेको, परीक्षण गरिएका ल्याबहरु विश्व स्वारथ्य संगठनको मापदण्डअनुसार नभएको र दोहोरो बिमा भएको पाइएकाले त्यसको प्रमाणीकरण गर्न समय लाग्दा दाबी भुक्तानीमा ढिलाइ भएको पनि अध्यक्ष चापागाईले बताए । तर, अबदेखि प्रमाणीकरणका सबै प्रक्रियाहरू एक साताभित्र पूरा गरी भुक्तानी दिइसक्न निर्देशन दिएको उनले बताए ।

कुनै पनि विमितले बिमा दाबी गर्दा पिसिआर परीक्षणमा पजिटिम भएको रिपोर्ट, संक्रमित भएपछि होम आइसोलेसनमा बसेको प्रमाणित गर्न सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस, अस्पतालमा उपचार गराएको खण्डमा अस्पतालमा भर्ती भएको र डिस्चार्ज भएको कागजातसहित नागरिकताको प्रतिलिपि बुझाउनुपर्ने पनि अध्यक्ष चापागाईले जानकारी दिए ।

अहिलेसम्म नेपालमा करिब दुई हजार व्यक्तिले २० करोड रुपैयाँबारबाटको भुक्तानी पाइसकेका छन् । अहिले पनि बिमा कम्पनीहरूमा करिब १३ हजार दाबी परेको अध्यक्ष चापागाईले बताए ।

● निगमले चार्टर उडानको भाडा २० प्रतिशतसम्म घटाउने

नेपाल वायुसेवा निगमले चार्टर उडानको भाडा घटाउने भएको छ । निगम व्यवस्थापनले तेलको मूल्य घटेको भन्दे १५ देखि २० प्रतिशतसम्म चार्टर उडानको भाडा घाटाउने भएको हो । निगम ग्राहक सेवा विभागका प्रमुख जनकराज कालाखेतीको संयोजकत्वमा गठित अध्ययन कार्यदलले वर्णपछि चार्टर उडानको भाडा कटौती गर्ने गरी अध्ययन प्रतिवेदन बुझाएको हो ।

कार्यदलका सबै विभागका प्रमुखहरू सहभागी थिए । निगमले एयरबस ३३०, एयरबस ३२० र दिवनअटर जहाज रहेको छ । निगमले अन्तर्राष्ट्रियतर्फ १ वटा गन्तव्यमा नियमित उडान गरिरहेको छ भने चार्टरतर्फ युरोपसहित अस्ट्रेलिया, चीनलगायत देशमा चार्टर उडान गर्दै आएको छ ।

लागेको हो । **कला/साहित्य** चार्टर उडान गरे तापनि चार्टरतर्फ भने लामो समयसम्म एउटै भाडादर कायम गरिएको थियो ।

कार्यदलले एयरबस ३३० जहाजका लागि प्रतिघन्टा १५ हजार ५ सय डलरमा उडान गर्ने गरी प्रतिवेदन बुझाएको छ ।

हाल १८ हजार ५ सय डलर प्रतिघन्टा शुल्क लाग्ने गरेको छ । त्यसैगरी, ३२० जहाजका लागि पनि प्रतिघन्टा ७ हजार ५ सय डलर बनाउने प्रस्ताव गरिएको छ । हाल ३२० जहाजको प्रतिघन्टा ८ हजार ५ सय डलर रहेको छ । यता अन्तरिक उडान भर्ने दिवनअटर जहाजका लागि १७ सय डलरमा ल्याउने गरी प्रतिवेदन बुझाइएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय र नेपाल आयल निगमले पनि हवाई इन्थनको मूल्य घटाइहेकाले चार्टर उडानको भाडा अध्ययन गर्ने कार्यदल बनाइएकाले सोहीअनुसार प्रतिवेदन बुझाइएको बताए । हाल हवाई इन्थन १ हजार लिटरको १ सय ५० डलर रहेको थियो ।

निगमसँग २ सय ७४ सिट क्षमताको एयरबस ३३० दुई थान जहाज छन् । त्यसैगरी, १ सय ५६ सिट क्षमताका ३२० सिरिजका दुई थान जहाज रहेका छन् । यता चिनियाँ ६ थान जहाज ग्राउन्ड रहेकाले आन्तरिकतर्फ १९ सिट क्षमताका २ थान दिवनअटर जहाज रहेका छन् । निगमले अन्तर्राष्ट्रियतर्फ १ वटा गन्तव्यमा नियमित उडान गरिरहेको छ भने चार्टरतर्फ युरोपसहित अस्ट्रेलिया, चीनलगायत देशमा चार्टर उडान गर्दै आएको छ ।

राष्ट्रिय ध्वजाबाहक नेपाल वायुसेवा निगमले स्वास्थ्य परीक्षण गरी आँनो जहाजमार्फत उडान भरेका यात्रुलाई विदेशी विमानस्थलमा प्रतिवेद्य लगाइदा आँनो मात्र नभई देशकै बेझज्जत भएको जनाएको छ । निगमले विज्ञप्ति निकालेर स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट मान्यताप्राप्त ल्याबबाट परीक्षण गरिएको परीक्षण गर्ने गलत देखिनुले निगमको प्रतिष्ठामा नोक्सानी पुग्नुका साथै देशकै प्रतिष्ठा गुमेको ठहर गरेको हो ।</

क्रेडीट्..

कम्पनी पार्टी देखिएपनि भित्री रूपमा नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र जस्तो व्यवहार गरिरहेका छन् । मन्त्रिपरिषदमा समेत तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रकै रूपमा भागवण्डा गरिएको छ । नियुक्ति सरला बढुवामा समेत त्यस्तै भागवण्डा गरिएको हुनाले नेकपा अहिले पनि भावनात्मक एक हुन सकिरहेको छैन ।

प्रधानमन्त्री केपी ओली विरुद्ध पार्टीका कार्यकारी अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालले धावा बोलिरहेका छन् भने उनलाई पूर्व एमालेका नेता एवं नेकपाका चौथो विरयताक्रमका वरिष्ठ नेता माधव नेपालको साथ दिइरहेका छन् । पार्टीको सचिवालयमा समेत बहुमत र अल्पमतको नारालाई फलाक्न थालिएको छ । दुवै पार्टी एकीकरण भएपश्चात उनीहरू सबै नेकपामा

नेता हुनुपर्नेमा अहिले पनि पूर्व नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र जस्तो व्यवहार गरिरहेका छन् । खास गरेर दाहालले पूर्व एमालेका वरिष्ठ नेताहरलाई साथमा लिएर पार्टीका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री विरुद्ध धावा बोलिरहेका र कहिलै राष्ट्री सम्बन्ध हुन नसकेका प्रधानमन्त्री ओली र माधव नेपाल बीचको फाइदा दाहालले उठाउन खोजेका हुनले समस्याको जड त्यहीनिर रहेको छ । पार्टीका अध्यक्षहरू दिनहुँ जसो बैठक गर्दछन् । तर निर्णय केही हुन सक्दैन । दुवै अध्यक्षलाई कामको भागवण्डा गरिएको भएपनि प्रधानमन्त्रीको अधिकारमाथि दाहाल नेपाल पक्षले हस्तक्षेप गर्न खोज्नु किमार्थ उचित होइन । पार्टीका कार्यकारी अध्यक्ष भएकाले दाहालले पार्टीको काम गर्नुपर्नेमा सरकारले गर्न नियुक्ति सरला, बढुवामा समेत हस्तक्षेप गर्न खोज्नु नै समस्याको जड भएको एक रूपायी

समितिका सदस्य नै बताउँछन् । अध्यक्ष दाहालका अनुसार प्रधानमन्त्री ओलीले नै एकलाई निर्णय गरेर अधि बदन खोजेको आरोप ओलीमाथि लगाएका छन् । एउटै पार्टी भएपछि कसरी एकलाई निर्णय हुन्छ ? सरकारको नेतृत्व गर्न व्यक्तिले सरकार सञ्चालनको लागि आफूलाई सहयोग गर्न सक्ने व्यक्तिलाई रोज्नु उनको अधिकार नै हो । फेरी ओलीले आफूलाई असफल बनाउन तपाईहरू विभिन्न ठाउँमा गुटको भेला गर्दै हिनुहुन्छ मलाई कसरी सिध्याउने भनेर भने आरोप दाहालमाथि लगाउँदै आएका छन् । कैन्द्रमा परेका ओली, दाहाल र नेपाल पक्षको विवाद अहिले तल्लो तहसम्म पुगेको हुनाले आउँदो महाधिवेशनसम्मा नेकपा विभाजन हुन सक्ने सम्भावना बढेर गएको छ । त्यसैले भन्न सकिन्छ भाँडै दुई तिहाई मत नेकपालाई धौँडी सावित भएको भनेर ।

कांग्रेस पनि...

केन्द्रीय सम्पादिका उम्मेदवारहरूको चासो क्रियाशिल सदस्यता वितरणमा देखिएको छ । अहिले ७४ जिल्लामा क्रियाशिल सदस्यता वितरण र नविकरणको काम भईरहेको छ । सिन्धुपाल्योक, बारा र सप्तरीमा भने पुरानो संरचना समायोजना भई नसकेकोले सदस्यता वितरण र नविकरणको कार्य रोकिएको छ । पौडेल पक्षले नयाँ सदस्यता वितरणमै आपत्ति जनाउँदै आएको छ भने नयाँ

दुवै पार्टीका...

माओवादीबाट मोहन बैद्य, डा. बाबुराम भट्टराई, नेत्रिविक्रम चन्द, सीपी गजुरेल, लोकेन्द्र मगर लगायतका धैर्य नेतारूले माओवादी पार्टी परित्याग गरिसकेका थिए । अध्यक्ष दाहालले आफानो स्वार्थ अनुसार कहिले भट्टराईलाई साथ लिएर बैद्यलाई पेले र कहिले बैद्यलाई साथ लिएर भट्टराईलाई पेले रणनीति प्रयोग गर्दै आएकोमा अहिले पार्टी एकीकरण पश्चात पनि दाहालले त्यस्तै रणनीति अपनाउँदै आएका छन् । पार्टीगत स्वार्थ भन्दा व्यक्तिगत स्वार्थका लागि माहिर रहेका दाहालले अहिले माधव नेपाल र केपी ओली बीचको सम्बन्ध राष्ट्री हुन नसकेको फाइदा उठाउन खोजिरहेको प्रष्ट हुँदै गएको छ । पछिलो सम्यमा दाहालले माधव नेपालाई प्रधानमन्त्री बनाउने आशवासन दिएका हुनाले पनि माधव नेपाल प्रधानमन्त्री बन्ने आशामा पूर्व एमालेका नेता तथा कार्यकारीहरूका विरुद्ध नै खनिएका छन् । दाहालको दोहोरो चरित्रका कारण सौंग जनयुद्ध लडेका र आफै गुरु भोजन बैद्य र दाहालसँग सौंग रहन सकेन् भने नेपाल कसरी दाहालसँग सौंग बसन सकेन् ? पार्टी एकीकरण गर्दा दुवै अध्यक्षहरू भनेको भावनावादी परित्याग गरिएको छ ।

गत चैत्र देखि कोरोना भाइरसका कारण मुलुक सकटमा परेको छ । कोरोनाका संक्रमितहरूको संख्या भफ्ण्डे १ हजार ५० जना भन्दा बढीले ज्यान गुमाईसकेका छन् । आर्थिक अवस्था डामाडोल भएको छ । जनता खान नपाएर सडकमै भौतारिन थालेका छन् । संक्रमितहरूले उपचार नपाएर ज्यान गुमाउनु परिहेको छ, यस्तो जिटिल अवस्थामा सत्ताधारी दल भने आन्तरिक द्वन्द्वमा फसेर सत्ताकै

समयका लागि प्रधानमन्त्री बन्ने सहमति गरेका भएपनि दाहालले नै आफूलाई पार्टीको कार्यकारी अध्यक्ष दिएको खण्डमा ओलीलाई नै रहिरहने सहमति दाहालले नै गरेका थिए । पार्टीको कार्यकारी अध्यक्ष भएपनि उनले पार्टी सञ्चालनको कुनै काम गर्न सकेको छैन । पार्टी एकीकरण पश्चात पनि पार्टीले पूर्णता पाउन सकेको छैन भने दुवै पार्टी एक भएको भावनावादी बन्नेर भागवण्डा कार्यकारीहरूलाई प्रभानमन्त्री बन्नेर भनेको त्यही हो । दुवै पार्टी एकीकरण भएपश्चात फेरी पूर्व माओवादी भनेर भागवण्डाका लगाउनुको औपेत्य के ?

गत चैत्र देखि कोरोना भाइरसका कारण मुलुक सकटमा परेको छ । कोरोनाका संक्रमितहरूको संख्या भफ्ण्डे १ हजार ५० जना भन्दा बढीले ज्यान गुमाईसकेका छन् । आर्थिक अवस्था डामाडोल भएको छ । जनता खान नपाएर सडकमै भौतारिन थालेका छन् । संक्रमितहरूले उपचार नपाएर ज्यान गुमाउनु परिहेको छ, यस्तो जिटिल अवस्थामा सत्ताधारी दल भने आन्तरिक द्वन्द्वमा फसेर सत्ताकै

एवं प्रधानमन्त्री ओलीलाई एकल्याउने रणनीति निकै पहिला देखि नै बनाउँदै आउनुभएको रहस्य समेत खोल्नुभएको छ । पोखरेलका अनुसार पार्टी एकता गर्दा भएको सहमतिको आधारमा दुवै अध्यक्षले सम्चाद गरेको खण्डमा अहिलेको समस्या समाधान हुने बताउँदै दुवै अध्यक्ष फेरी पार्टी एकता गर्दाका आधारमा फक्तिएर त्यसैलाई टेकेर अधि बदनु नै उचित विकल्प रहेको ठहर पोखरेलको रहेको छ । पार्टीलाई दुर्घटनाबाट बचाउने हो भने यो भन्दा अन्य कुनै विकल्प नभएको भनाई नेताहरूको छैन । अध्यक्ष दाहाल अरु नेताहरूसँग सल्लाह गर्दै समिकरण बनाउने र त्यही समिकरणका बलमा प्रधानमन्त्री

बढी सदस्य राजन सकिने व्यवस्था भएकाले २० वटा विभागमा गरी भफ्ण्डे ९ सय कार्यकारीहरूले विभागको खण्डमा गर्दा भएपनि बैद्यले पक्षको विरोधका कारण विभाग गर्न राकिएको छ । यसरी संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दल समेत आन्तरिक द्वन्द्व चर्किएको हो । पछिलो सम्यमा अध्यक्ष दाहाललाई प्रधानमन्त्री बन्नेर भनेको भूमिका निभाउन नसकेको हुनाले कोरेसको अवस्था दिन प्रतिदिन कमजोर अवस्थामा पुगेको छ ।

लुण्डुँडीमा रमाउँदै गएको छ । दाहाल पक्षले विधि विधानको कुरा उठाएपनि त्यो खेल जनतालाई ढाटने कार्यमात्र भएको छ । वास्तवमा विधि विधान र पद्धतिको कुरा होइन सत्ता र भागवण्डाकै कारण नेकपाभित्रको आन्तरिक द्वन्द्व चर्किएको हो । पछिलो सम्यमा अध्यक्ष दाहाललाई प्रधानमन्त्री आफ्नो मुठ्ठीभित्र राख्ने उद्देश्यका विवाद रहर जाएको र आफू प्रधानमन्त्री बन्नेर भनेको मान्छेलाई प्रधानमन्त्री बनाउने र त्यसरी विभाग गर्न राकिएको आफ्नो मुठ्ठीभित्र राख्ने उद्देश्यका सम्यवाट सुरु भएको अधिकाश सैच्य इतिहासका जानकारहरूले भनाइ छ । त्यसबेला यसको उद्देश्य गोर्खालीलाई लहुरमा लैजानु भए पनि हाल भारतले सुरक्षा राजनीतिका राणुलाई महत्व दिने गरेको छ ।

हितमत भरा...

त्यस्तै खेल खेले गरेका थिए । कहिले मोहन बैद्यसँग मिलेर बाबुरामलाई पेले त कहिले बाबुरामसँग मिलेर बैद्यलाई पेले गरेको हुनाले डा. बाबुराम भट्टराई मोहन बैद्य, सीपी गजुरेल नेत्रिविक्रम चन्द, लोकेन्द्र विष्ट सहितका धेरै नेताहरूले दाहाललाई उठाउन खोजिरहेका छन् । त्यही कारण उनी माधव नेपालको आदेश स्वीकार गरि ओलीको विपक्षमा उभिएका भएपनि पूर्व माओवादी पार्टी नै परित्याग गरेका थिए । पूर्व एमाले र माओवादीकै केही नेताहरू भने ओली पक्षमा गएका छन् ।

एकीकृत भएपछि पनि दाहाल फेरी त्यसको प्रत्यक्ष असर आउँदो महाधिवेशनमा दाहाललाई नै पर्ने निश्चित रहेको छ । पूर्व एमाले हुँदा पनि ओली र नेपालीचामा राष्ट्री सम्बन्ध कायम हुन नसकेको फाइदा अहिले दाहालले उठाउन खोजिरहेका छन् । त्यही कारण उनी माधव नेपालको आदेश स्वीकार गरि ओलीको विपक्षमा उभिएका भएपनि पूर्व माओवादीकै केही नेताहरू भने ओली पक्षमा गएका छन् ।

नेकपाभित्र...

गर्न नदिन सत्तारूढ दलभित्रका प्रचण्ड र माधव नेपाल सम्मूह कम्पर कसरे लागेको लामो समय भइसक्यो । अब त चैतमा गर्न भनिएको अधिवेशनले पनि हावा खानथालेको छ । दुई अध्यक्ष प्रचण्ड र ओली एकापसमा आआफ्नो बाटो लागौ भन्नेसम्मको रिथितमा पुगिसके ।

भारतीय...

चलन रहीआएको छ । तर, स